

STUDENTS

IZNAK 2 REIZES
MĒNESĪ

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS

NUMURS MAKSA
20 SANT.

K. BRANDTA un K. UPESLEJAS NODIBINĀTS 1922. GADĀ

REDAKCIJA UN KANTORIS RIGĀ, BRUŅINIEKU IELĀ №. 20, DZĪV. 18. — PASTA ADRESE: RIGĀ, PASTA KASTE № 70
RUNAS STUNDAS: PIEKTDIENĀS NO PLKST. 16—17 UN SVĒTDIENĀS NO PLKST. 14—15 — SLUDINĀJUMU MAKSA: PRIEKŠ-
PUSE 90 SANT., TEKSTĀ 60 SANT., SLUDINĀJUMU DAĻĀ 20 SANT. PAR PETIT RINDIŅU + 5% SLUDINĀJUMU NODOKLIS

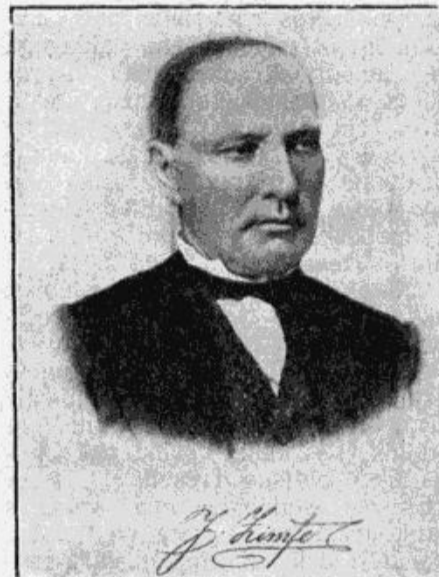
Nr. 114.

Trešdien, 20. oktobrī, 1926.

V. ak. g.

Gada svētku akts aulā.

Jānis Cimze,

latvju pedagoģijas tēvs, kuŗa 45. nāves dienu
pieminam 22. oktobrī (skat. rakstu).
Šis retais originaluzņēmums (pirmpublicējums),
atsūtīts „Studentam”, līdz ar mirušā pedagoga
autografu, no viņa tuviniekiem.

Studentu kulturelais līmenis.

Prof. A. Spekke, filol. filoz. fak. dekans.

Studenti savā darbā uzrāda lielu centību, vispārējais studentu inteliģences līmenis uzlabojas, bet līdz šim zinātniskā darbā mums vēl arvienu trūkst kulturelas patstāvības. Nerodas individualitātes.

Studējošo skaits ir liels un viņos visu laiku notiek liels sijāšanās process. Daudzi izstājās nebeiguši. — Dabīgi, kur plaša straume, tur daudz nosēžas.

Mūsu kultura vēl visai jauna. Nav tradīciju. Ja arī ko iemācās, tad tomēr nevar ieaugt. — Bet tieksmes ir lielas. Pat pāri līdzekļiem un spēkiem. Tas mums ir īpatnējs. Mēs esam gājuši pat ar galvu sienā. Tā darija vecā, tā — jaunā paaudze.

Mūsu skolas uzsver zināšanas, bet maz piegriež vērības audzināšanai. Zināšanas ir tikai kultūras daļa. Tāpēc arī kulturelo attiecību izpratne un takts rodas lēnām.

Liela nozīme ir studentu organizācijām, kādas tās arī būtu — viņas dod sabiedrisko audzināšanu. Bez šīs izvedības cilvēks citu cilvēku un tautu vidū jūtas nevarīgs, bikls vai izdara aušības.

Vajag dziļā gara un dvēseles līdzsvara, tad cilvēks var izspēlēt isteni savu lomu kultūras vēsturē.

Filoloģiskās fak. darbība, sakarā ar Izglīt. ministrijas rīkojumiem, iet plašumā — daudzi simti tehnisko fak. studenti, kas vēlāk grib strādāt kā skolotāji, nāk klausīties pedagogģiju, loģiku u. c. priekšmetus.

Arī no filol. fak. daudzi birst ārā, 6 gadu laikā izstājušies fakultāti nebeiguši 500 cilvēki. Tā ir vesela traģedija — liels spēka un līdzekļu patēriņš, bojāta eksistence...

Tomēr laimīgā stāvoklī mēs, latvieši, atrodamies, jo varam brīvi veidot mūsu kultūru. Interesēsīmes gan vairāk par kvalitāti, bet ne kvantitāti!

Kļūsim dziļāki!

Mūsu sabiedrībai jāpārveidojas. Viņai jāmeklē un jārada īpatnējāki ceļi, kuŗos neizteiktos tagadējā pārspīlētā atdarināšana un nepatstāvība; kuŗos neizteiktos mūsdeņu bezgalīgā paviršība.

Mums jārod ceļi, kuŗos neklupdami varētu droši soļot līdz citām kultūras tautām. Trūkst iekšējās saskaņas, kopīgās dzīves izjūtas; trūkst sintezes. Mēs vēl neprotam iet kopējus ceļus un pacelt vienu karogu, — par vispārējo, isto patiesību. Dažādas strāvas un strāviņas nemitīgi plūst mūsu dzīvē un grib būt par valdošām un noteicējām. Vēl vairāk — viņas prasa aklu piekrišanu tikai savai programai.

Vainojami šie straujie kara gadi, kas dzīvi savīļņojuši, līdzīgi visai pasaulei. Dažādos zinātniskos, filosofiskos un dzīves problēmu jautājumos, tīri saprotami, ka specialistu domas šķīras, jo viens domā tā, cits otrādi, līdz uzvarētāja doma kļūst par valdošo. Bet pilnīgi nesaprotami un savādi — kamdēļ mūsu mazā valsts skaldās un šķīrās daudzās politiskās partijās, daudzās grupiņās un cenšas uzspiest tikai «savu patiesību». Vajadzētu gan nokratīt reiz mūžīgo nesaprašanos un sākt jaunu dzīvi.

Dzīves maiņas un kara laika iespaids manāms arī pie mums — mūsu jaunā akadēmiskā dzīvē. Mums daudz kā vēl trūkst, bet mēs mācāmies, lai to aizpildītu. Daudz mums vēl ir paviršības. Nepietiek ar to, ka nosacītā laikā veicam minimumus. Nē! Mums vairāk vajag. Mums vajag dziļāk dzīvot, dziļāk domāt un just, dziļāk pārdzīvot. Mūsos jābūt meklētāja garam; bet tikai tādiem meklētājiem, kuŗi savu atradūši, var arī bagātīgi dot un apdāvināt citus. Un patiesi, mūsu tēviņa no jaunās paaudzes daudz ko gaida. Nepietiek ar tiem darbiniekiem, kas jau tautas druvā svētīgi strādāja un strādā, arī mums visiem vajag kaut ķieģeli pielikt pie kopējās ēkas, pie kopīgā, vispārīgā darba. Tikai tad mūsu Latvija varēs plaukt, kad visi strādāsim ar lielāko saprašanos un pašaieliedzību. Strādādami citu labā, arī savu laimi atradīsim un apzināsimies savu dzīves mērķi un uzdevumu. Mums jāiet pie pašas tautas, pie cilvēkiem.

Kā Zaratustra, — pilns ideālu un sajūsmas par augstāku dzīvi, par labāku nākotni, gāja meklēt laudis, kam varētu teikt lielo dzīves patiesību, kam paustu jaunu, skaistāku un pilnīgāku dzīvi. Tā arī mums jāiet pie

Lasītājiem un līdzstrāniekiem!

Sākot ar šo numuru, L. U. stud. šaha biedr. uzņemās „Stud.” šaha nodaļas vadību. Manuskriptus lūdzam adresēt nodaļas vadīt. stud. iur. V. Dannenbergam, Raiņa bulv. 5, dz. 12.

Nāk. „Stud.” iznāks 3. nov.

tautas, pie cilvēkiem, teikt visu patieso un dot kaut to mazumiņu, kas būs sakrājies pa ilgiem studiju gadiem.

Lai varētu kaut ko dot cilvēkiem, mums pašiem jādzīvo bagātāka dzīve. Mums pašiem tagad daudz jāstrādā un jāattīstas, jākopj visas tās labās īpašības, bez kuŗām cilvēks dzīvē nav nekas.

Par visu jāattīsta griba, pašsaprašanās un sirsnīga cilvēcīga mīla.

Būsim atklāti un mīlēsīmi patiesību, lai pēdējā nebūtu bārenīte starp mums. Lielais latviešu milulis G. Merķelis teica, ka viņam ir visdārgākā manta — patiesība, ko viņam neviens ienaidnieks nevar laupīt. Apziņa un sajūta vienmēr paliks, kā teikta, atklāta patiesība, kaut tā prasītu arī upurus. Un pašuzpurēšanās mums vajag, bez tās lielus darbus neveiksīsim. Lai tikai palasām lielos cilvēces ģenijus, viņu dzīvi. Kas gan būtu viņi bez pašuzpurēšanās: ja viņi neatdotu pārējo laiku, savu veselību un sevi pašu citu labā. Seklai mīlestībai nav nozīmes bez pašuzpurēšanās, tad nevaram ne dziļi mīlēt, nedz dziļi nīst. Piegriezīsim vairāk vērības ne tikai saviem personīgiem labumiem, bet arī cilvēces vispārīgai labklājībai. Ir jāpacieš, lai arī ne katrreiz nāk atbildība par mūsu darbiem, kuru mēs par katru nieku tik kāri gaidām. Vajag atbrīvot dvēselei ceļu uz mūžīgi nevīstošām cilvēces vērtībām. Un te mēs pilnīgi savu laimi varam apzināties, jo esam taču sen loloto brīvību ieguvuši, varam netraucēti irties dzīves noslēpumus un gudrības, ko dod mūsu Alma Mater un plašā dzīve. Vajag vairāk sajūsmas. Bez sajūsmas un pacietības lieli darbi netiek veikti. Dzejnieks Akurāters kādā vietā zīmīgi teicis: «Ja mēs gribam, lai mūsu darbi mūs pārdzīvotu, tad vajaga pūlēties priekš citiem.»

Kļūsim saturīgāki un dziļāki!
H. Tichovskis.

Universitātes darba tekās.

Fizikas laboratorijā un klausītavā.

Doc. Fr. Gulbis.

Starpība starp pagājušā un šī gada abiturientiem — jaunuzņemtiem studentiem nav liela! Zināšanas matematikā un fizikā vājas.

Pašreiz vēl grūti spriest, kuŗas vidusskolas izlaiž pilnīgi nesagatavotus abiturientus, bet to rādīs tuvākās nākotnes darbs. Tamdēļ arī studentiem, pie manas parakstīšanās lekciju grāmatīņā, pieprasu mazu ziņu lapu — anketi, lai tādā kārtā ievāktu ziņas un noskaidrotu studentu sekmību pēc skolām.

Iespaids no šī gada auditorijas man vislabākais! Sevišķi jaunie studenti pārpildītā klausītavā pierāda lielu darba rosmi! Kā uz zināmu trūkumu gribu norādīt — vājo svešvalodu pārzināšanu, kas lielā mērā negatīvi atsaucas uz fizikas specialliteratūras pārzināšanu, kuŗa sarakstīta lielāka daļa vācu valodā. Lai stud.

šini ziņā nebūtu bezspēcīgi, tad ieteicams

mācīties svešvalodas

vēl tagad — universitatē, kas sekmes gala pārbaudījumu kārtīgu sagatavošanu.

Fizikas laboratorijām stipri sajūtam plašu, piemērotu telpu trūkums. Trūkst līdzekļu arī vajadzīgo aparātu iegādāšanai.

— Vispār jāsaprot, ka vēl daudz jāstrādā priekšmetu un prasību līmeņa pacelšanā, jo līdzinējās prasības fizikā ir tikai minimums, kuŗas pavairojot varēs vienīgi tad, kad vidusskolas izlaidīs labāk sagatavotus aspirantus.

Pašreiz doc. Gulbis izdara jaunus pētījumus fizikā — univ. laboratorijās un brīvā laikā strādā pie sava ievērojamā darba — eksperimentālās fizikas III. daļas — «Optika», kas iznāks visā drīzumā.

Somu komiltoni Rīgā.

Svētdien Rīgā ieradās Helzinku tirdzniec. augstskolas studenti ekskursanti, lai iepazītos ar Latvijas rūpniecību un tirdzniecību. Stacijā viesus, kuŗi skaitā 47 (starp tiem 6 priekšstāvji Raudzeps, Jankavs u. c. Tad pat tie apmeklēja Brāļu kapus, kur nolika piemīņas vaiņagu, pirmdien dienā izbrauca uz Jelgavu, vakarā apmeklēja simfon. orķ. un ap-

skatīja Rīgas ievērojamās vietas. Viņus pavada arī. bir. un stud. organizāciju priekšstāvji, kuŗiem stud. paldome atvēlējusi Ls 200.—

Ekskursanti apmetušies «Komerc» viesnīcā, viņus pavada somu prof. R. Stiglls un ekskursiju organizējis stud. Jorma Pohjanpalo.

Četurtdienā viesi atgriežas atpakaļ uz Helzinkiem.

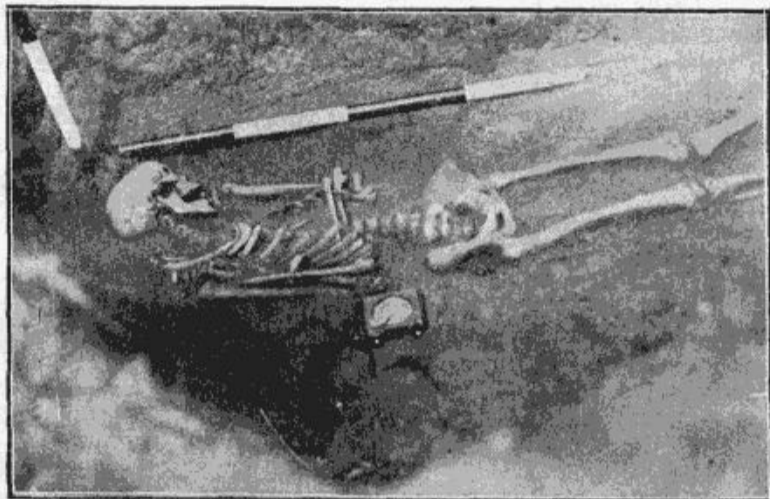
E.

Latgales āres rudens noskaņš.

Skaistais Kazlavas pilskalns pie Ludzas upes, kur šovasar notika prof. Fr. Baloža pētījumi. (Ekspedīcijas gaitu skat. „Stud.” № 112, 113).

Senlatvietes kaps isnaudā.

Labi uzglabājies sievietes ģindenis ar taatiskām rotas lietām. Ģindenis atvesis Rīgā.

Kulturas problēmu krustceļos. 814

«Visi ceļi ved uz Romu». — Saruna ar prof. P. Zāliti. — Smaidošā Itālijā. — Vidus jūras salās. — Archimēda kaps. — Katakombu velvēs. — Tagadnes fakti un nākotnes problēmi.

— Lai tā būtu vēstures, literatūras, vai mākslas taka, taču galu galā viņa mūs aizved pie «mūžīgās pilsētas» vārtiem!

Cauri gadu simteņiem šalc — pāri sniegotiem Alpiem un Adrijas jūras zilajām dzelmēm — romiešu dziedoņu akordī un senatnes mākslas zeltainā atspulgā aust jauni virzieni — pasaules glezniecībā. Nāk plūdi un atplūdi mūsu kultūras dzīves nozarēs, bet senais «zelta laikmets», ar lauru vainagotiem Horaca, Vergīlija, Ovidija, Cezara, Tibuļa darbiem, nevien atstāro mums vēsturiskos problēmas, bet arī vēl noder par paraugu 20. g. s. rakstniecībai,

kuŗā grūti atrast domu plašumu un klasisku noskaidrību.

— Tamdēļ pētīsim šīs senās vietas — vēsturisko problēmu krustceļus, lai mums atvērtos plašas perspektīvas un jaunās atziņas kultūras jautājumu uzskatos, — uzsver prof. Dr. phil. P. Zāliti, kas tikko atgriezies no 2 mēnešu ilga ceļojuma pa saulaino Itāliju, vēsturisko Sicīliju un dienvidi Eiropu, atvezdams līdzīgu jauno pētījumu materiālus un uzņēmumu kaudzes.

Apbrunojušies ar ceļa kārti, kuŗa maksā priekš visas Itālijas sistematiskas apceļošanas 738 litus, jūlija beigās ceļotāji no Brennera devās

cauri «ziedošam dārzam» — Lombardijai — Itālijas maizes klētij. Jo vairāk vilciens trauc uz dienvidiem, jo daba paliek krāšņāka un krāsu noskaņa — pat daudzskanīgāka. Viss zeme pārklāta ar zāļu samtu — daudz, daudz zālāku zāli, nekā pie mums pavasaros. Pāri galvai zvīļo zilais dienvidus debess loks un apzibinošās saules staros klusi laistās Ligurijas un Tirenijas jūru ūdeņi.

— Itālijā ik uz katra soļa novērojama jauna darba rosme un atdzimšana: visur tiek būvēti jauni ceļi, mājas, pat veselas pilsētas un Romā tiek izbūvēti veseli jauni kvartāli! Saules gaismā izceļ nogrimušās pasaules, kuŗas senatnē gājušās bojā vulkānu izvērsumos un pēdējā laikā tiek atruktas, lai noskaidrotu daudzās senatnes mīklas! Nav vairs ne vēsts no senās «slinkuma lāpītājas un bezdarbnieku valsts». Itālija atdzimst! Ecco Italia! —

Vilciens gar Apenīnu rietumu piekāji noved Romā, kur mūsu sūtniecībā satikām citus latvju kult. darbiniekus — rakstn. P. Rōzīti, red. J. Kārklīņu. Mūsu sūtnis laipni uzņēma atbraukušos viesus un bija visur un arvien izpalīdzīgs.

Atzīmējama ir staltā universitāte Itālijas metropolē, kuŗa svēti sargā tautas senatnes kultūras vērtības. Bez tam vēl augstskolas ir arī citos lielos centros. Visā Romā novērojama straujā, pulsējošā lielpilsētas dzīve un drudzaina steiga. No šejienes braucām vēl ar vilcienu gar Neapoli un tad kuģītis mūs pārceļ pāri jūras licim uz Sicīliju — Vidus jūras brīnumzemi.

Šinī mazā saliņā glabājas milzīgas vērtības. Palermo, Hesīna un Sirakuzas ir Sicīlijas trīs pērles, kuŗas

Peters Blau's.

Padoms. 811

Nemierā tu slikti, grimsti,
Mieru meklē šur un tur,
Vēlies lai no jauna dzimsti —
Laimes neatrod nekur.

Tik to vienu, kas tik lēti,
To nekad tu nesaprot:
Sava paša dzīvi pēti,
Ko tu pats tai vari dot.

Tik no tā, ko pats tai dosi,
Spēsi atdzimt stipris, daiļš;
Citādi tu nosirmosi
Sirdī tukšs un laimes kails.

uz katra soļa dveš pretim senatnes atskaņas. Liekas, ka katrs akmeņiņš būtu te savā vietā un teiktu brīnišķīgu teikumu... Šinī ziņā sevišķi ievērojams — Sirakuzas, ar savām drausmīgām katakombām, kuŗas stiepās dziļi zemē caur klinšu ailēm. Virs katakombu ieejas tagad uzcelta stalta ēka, pie kuŗas dzelzs vārtiem piedauzot — tie atdaras, un parādas baltās drānās tērpiem stāvs, kas ceļotājus noved katakombu velvēs... Turpat Sirakuzās atrodas lielā zinātnieka Archimēda kaps — milzīgi klinšu blūki — kuŗi ir tikpat nesadragājami kā viņa mācības; bez tam vēl pilsētā paceļas Archimēda statuļa — nevīstošu lauru un oleandru vainagota. Tāpat skaistas ir — Gimnāzija Romano — vēsturiskās atliekas, Teatro Greco akmens kolonas un kolosālās Amfiteatra drupas; tās aizņem vairākus tūkstošus metrus ar milzīgām akmens terasēm, kuŗas pat gadu simteņu laika zobš nav varējis iznīcināt...

Visdrausmīgākā un reizē arī visdievīgākā vieta pasaulē ir šejienes pazīstamās «marmora lauztuves», kuŗās Peloponezas kara laikā dabūja galu vairāki simti atēniešu karavīru, kas dūšīgi cīnījās Alkilidija pretinieka kaŗapulkos. No drausmīga augstuma visi viņi tika sasviesti bezdibēnā un dabūja traģisku galu. Tagad turpētīm «marmora lauztuves» ir tērpušās zaļā purpurā un kopā ar Dioniza grotu var nest vārdu — «parāzīze zemes virsū». Tie iespaidi, kuŗus šinī vietā ceļotājs uzņem, ir neapraktāmi. Mūžīgi zaļie, ziedošie koki; kolosālās klintīs; burbuļojošie strauti, kas joņo cauri klinšu alām un zilais debess padara šo vietu pievilcīgi skaistu.

Edvarts Tūters.

Rudens svētība. 811

Viens krastā stāvu es, pie kājām jūŗa man
Klāj miglas palagus un sauc uz bīkti.
Nu kaiŗa neklīdz vairs tik skaļi, pīkti —
Man viļņu nopūtas kā tāli zvani skan.

Zūd dienu nemiers jau, sirds straujā lēni rimst,
No miglas vālgani tiek atkal skati.
Mirdz debesis jau zvaigzņu ceļi plati
Un dvēslē ticība uz jaunu dzīvi dzimst.

Viena diena Siguldā. 814

(Rakstnieku pīli — dzejn. Blau's jubilejas svētku atskaņās.)

Birstošais rudens zelts — Gauŗas kŗaujās... — Pirmie sniegi — Vidzemes Šveices „Alpos”. — Rakstnieki un mākslinieki par studentiem. — Akutie problēmi studentu, studentu dzīvē. — Ko gaida sērojošie Gauŗas liči!?

Svētdienas — saulainā rudens diena aizvilināja uz Vidzemes Šveici vairākus māksliniekus, kultūras darbiniekus un žurnālistus, dabas jaukumu cienītājus. Ap pusdienas laiku ar auto vēl atbrauca pazīstamais dziedonis Kaktiņš, tad redaktors Br. Rozenbergs, stud. Alm. Prūse, E. Motte, daŗu galvas pilsētas laikrakstu un «Siguldas Ziņas» līdzstrādnieki. Pīli pārvaldnieks dzejn. Blau's sīrsnīgi sveic atbraukušos viesus. Rakstnieku rezidencē sapulcējas arī vietējie sabiedriskie darbinieki, kuŗu dzīvē dzejnieks ņem rosīgu daļību; pats pie tam strādādamis vietējā laikraksta redakcijas koleģijā un nēmdama aktīvu daļību Siguldā — topošās Latvijas lielpilsētas — izbūves darbā.

Lielās vētras un snieŗa pārslas notraukušās zeltainās koka lapas stāvājās Gauŗas klinšu kŗaujās, ku-

ŗas tagad izskatās tik skumji — sēras. Neizmērojams klusums un miers dvaŗo dziļajās gravās, tikai Gauŗas mutlojošo — melno ūdeņu, un krācošo kalnu strautu čaloņa tāļu, tāļu atbalsojās meŗu diezokņos...

— Ziema un snieŗi Vidzemes Šveices kalnos!? — Ja, patiesi, bija uzkritusi krietna snieŗa kārtiņa, kuŗa vēl tagad paslēpusies dziļās gravās, kāmēr galvas pilsētas «pirmā snieŗa» prieki izbeidzās jau vakarā. «Gudri cilvēki domā, kā tas stāv sakarā ar «briesmīgā šļūdoņu laikmeta iestāšanos» Latvijas Alpos, pēc Šveices un Grenlandes parauga!

— Tiešām, nebūtu liela nelaime, ja mums būtu pašiem savi «snieŗotie Alpi», tad varētu galvas pilsētas galas saldētavas pārnest no Daugavmalas uz Siguldā, prāto «septiņi gudrie». Nu, lai visi labie gari viņiem palīdz!

Disputā, jautrās sarunās, pie bagātīgi klātiem galdiem, pagāja nemanot stundas pīli pārvaldnieka mītnē. Pamazām, soli pa solim, saruna novīrzas uz jaunatni un studējošiem.

— Universitāte un studenti maz vēl strādājuši sabiedriski zinātņu specialliteratūras nozarē! Nav pareizi, ka šāda satura grāmatas vēl arvien tagad tiek iespiestas svešās valodās! Tagad taču vairs nevaram aizbildināties ar terminoloģijas trūkumu! — uzsver dzejnieks, kā advokats un jurists.

Tad tālāk, nevēlama parādība ir jaunatnes nodarbošanās ar reliģiskiem — misticisma — problēmiem. Ar šo slimību jau slimo krievu studentība. Reliģiskā dvēseles pārliecība ir laba lieta, jo tā dod daudzām vajadzīgo dzīves saturu, bet nogrimst misticisma — «spoku pasaulē» — ir bēdīga parādība, kuŗu veicina pat mūsu dienas prese.

«Studentu korporācijās», uzsver mākslinieks Kaktiņš, «ir zudis bruņiniecisms un diģciltība. Likumi ir, pastāv noteikumi, bet ir cits jautājums, vai viņi tiek izpildīti!? Esmu piedzīvojis, ka

korporeļi pārkāp noteikumus un izturas taisni noraidoši pret saviem likumiem!»

Pēc tam dispuŗis novīrās pie studentiem un viņu korporācijām. Izceļas lielas debātes ap stud. korp. «Imēŗia» dzīvi un devīzi, kuŗu ar lieliem panākumiem aizstāv stud. Alm. Prūse. Tikai viena lieta ir nesaprotama, kamdēļ mūsu komitones

tik briesmīgi slēpj un sargā savu korporāciju dzīves parāŗas. Varu teikt, kā pilnīgi nepiedodami ir prasīti solījumu no jaunuzņemtām biedrenēm, kā tās neko neizpaudis no dzīves korporācijā. Visai

sabiedrībai ir tiesība

zināt, kādā garā tiek audzinātas jaunās pilsones. Ja kāda no mūsu studentu, resp. studentu organizācijām domā uzcelt ap sevi ķīniešu mūŗi, tad tas tikai nāk pašai par sliktu.

— Strādājat — miļā jaunatne! Neprasat, ko dzīve var cilvēkam dot; bet raugat paŗi tai snieŗt dzīļu saturu un dailes vērtības! Tikai tad dzīve taps pilnīga, plaŗa, skaista un zudīs pašnāvības gādījumi! — saka lielais jaunatnes draugs — dzejnieks gala vārdā.

— Aiznesat sveicienu godājamam rektora kŗm, un jaunatnes spoŗākās — vadoŗās zvaigznes — laikraksta «Students» redakcijas darbiniekiem un visiem studentiem!»

— Uz redzi, Siguldā rakstnieku pīli!»

Aizbrauca visi! Palīka sīrmais burtnieks viens pats ar savu dzejas kokli drēŗnā ziemēŗa ŷūŗotos — Vidzemes Šveices zilajos kalnos, pār kuŗiem pūsnakts mēnesis klusi tūto zvaigznotā debess lokā. Bet Gauŗas leŗas dziļā mierā sapņo par jauna ziedoņa triumfu!

Palīec sveīks, sīrmais burtnieks, tu, kas sargā jaunās — uzlēcošās rakstnieku paaudzes — pīli atslēŗas! — Uldo.

— Mēs dziedājām latvju tautas dziesmas klinšu aizās, tās skanēja brīnum daili un simtkārt atbalsodamās vijās uz priekšu, starp ziedošiem oleandriem — stāsta mums prof. Zālite.

Bez tam vēl Silakuzās atrodās Veneras statuja — skaists mākslas darbs; cimitāja Garibalda stalts pieminēklis, tad Arctuza arca ar lielu ūdens tērci.

Atpakaļ braucot gar Itālijas austrumu piekrasti neilgu laiku uzskatāmajiem Milānā — pasaulslavenā arhitektūras mākslas centrā, kas ievērojams ar brīnišķīgo archit. pērli — Domas baznīcu, kurai līdzīgu grūti atrast pasaulē. Milzīgie torņi, kas stiepjas augstu mākoņos, lieliskā ornamentācija un gleznojumi, viss tas liek padomāt, cik tālu sniedzās cilvēka radošais prāts. Tāpat noejot Milānas kapsētā, pats par sevi atrisinājas problems — kādai jābūt kapsētai!?

— Kā esat apmierināti ar ekskursijas-pētījumu rezultātiem?

— Šī gada pētījumi man palīdz noskaidrot daudz svarīgus senatnes kultūras jautājumus. Jau agrāk sarakstītās grāmatas tagad varu papildināt ar jauniem novērojumiem, bet galīgo slēdzienu došu tikai tad, kad būšu apceļojis seno Grieķiju un Balkanu pussalu!

Kad notiks ekspedīcija uz Balkaniem!

— Nākošā vasarā, tūlīt pēc univ. slēgšanas, došos uz turieni! Varbūt ka braucienā piedalīsies arī prof. K. Balodis un prof. J. Endzeliņš, kurī man izteikuši šādu vēlēšanu. Ekspedīcijas maršruts starp citu var būt sekošs: Rīga—Vīne—Brindīzi—Atenas. Grieķijā apskatīšu: Tebas, Delfi, Korinti, Olimpiju u. c. Varbūt pārceļšos uz Eģipti, bet atpakaļ braucot vēl reizi iegriezīšos Sicīlijā.

Acimredzot mūsu univ. prof. P. Zālite uzņēmies milzīgu darbu, kādu latvju zinātnieki veic pirmo reizi. Viņa pētījumi un ilgo gadu darbs būs vesels notikums latvju kultūras, grāmatniecības laukā. Pietiekošas garantijas mums jau dod viņa «Frensis Bekons», un tamdēļ istā vietā būtu K. Fonda pabalsts, lai zinātnieks spētu realizēt savus nodomus; kas nesīs simtskārtējus augļus, Arī univ. jānāk talkā, lai latvju zinātnieks pārcirstu — senatnes kultūras problemu — gordiju mezglus! Br. Rozenbergs.

Studentu rakstu krājums.

371-8
Ķīmijas fak. stud. biedrība pag. piektdien bija uzaicinājusi 18 fak. biedrības uz apspriedi kopēja zinātniska rakstu krājuma izdošanai. Apm. 10 ieradušies biedr. pārstāvji, pēc garākām debatēm rakstu izdošanai principā vienojās, bet tā kā ķīm. fak. stud. b-ba bija nākusi tikai kā ierosinātāja, ne ar noteiktiem priekšlikumiem un arī pārējo organ. pārstāvji varēja izteikt vienīgi personīgās domas, jo tiem trūka vajadzīgo pilnvaru, — apspriedei bija tikai vispārīgs raksturs.

Jautājumā, vai rakstu krājums izdodams akadēmiski popularā (arī ar sabiedr. satūra rakstiem), vai tīri zinātniskā garā, kā vairāk pieņemamu izvēlējas pēdējo. Krājumā ievietotu visu fak. diploma un godalgotos darbus un arī iesūtītus vērtīgus rakstus. Vai rakstu krājums būs periodisks — rādīs nākotne. Apšpriedē vairākkārt aizrādīja uz materiāliem grūtumiem, kādi saistīti ar šādu darbu un visai skeptiski raudzījās uz drukāta krājuma izdošanu, ieteicot sākumā šapirogrāfētu, vai litogrāfētu. No jauna noskaidrojās, ka daudzu fak. biedr. darbība visai pasīva un viņu pārstāvji nevar apsolīt, cik paredzētos 700 drukātos eksemplārus (60 lp. biežumā) izplatīt un vai vajadzīgos Ls 500.— varēs sagādāt. Lai visu to noskaidrotu, sasaucāmas fak. biedr. ārkārtējās sapulces un tikai pēc tam, jaunā apspriedē, varēs sniegt konkrētus datus. Tādu vienojās sasaukt pēc 3 nedēļām, 5. nov., kad ar atsevišķiem uzaicinājumiem griezīsies arī pie tām fak. biedr., kurās šī apspriedē nepiedalījās.

Ierosinātā ideja visai interesanta un atbalstāma. Ja tikai atkal kādi šķēršļi nekavēs nodoma izvešanu un varēs panākt vienošanos, kam uzticēt krājuma izdošanu. Ierosinātā doma par tā nodošanu fak. organiz. apvienībai, jau atrada diezgan lielu pretešību. Ķīm. fak. stud. biedr., kā ierosinātājai, — atzinība. — Zr.

Par darba nepieciešamību raksta vēl kāds komilitonis:

Mēs dzirdam sabiedrības pārmetumus, ka studenti neņemot dalību presē. Lai nu tas arī būtu pa daļai patiesība — tam savs attaisnojums — mēs esam aizņēmti studiju darbā, un arī mūsu redzamo literatūru un iestrādājušos preses darbinieku nav mazums. Viņu vidū, bez tam, daļa studentu. Un kas drīkstēs apgalvot, ka mūsu Univ. nedos nosvērtus sabiedriskus darbiniekus rakstītā vārda laukā?! Mums ir savs laikr., darba lauks, kurā, starp

citū, rosīgi vingrinās jauniesācēji. Bet ar to vien nepietiek. Patiešām, mēs esam neuzņēmīgi spalvas vingrinājumos, cik mazs procents no visiem studējošiem iespiedis kādu rakstu mūsu laikrakstā! Mums vajaga būt rosīgākiem un akūtākos jautājumus neiztīrīt sapulcēs, sēdēs vien, bet nest tos mūsu laikraksta slejās atklātībā. Un tomēr, arī tas būtu maz. Kur kavējās stud. gada grāmata?

Izlasot vienīgās, 1922. g. iznākūšās, gada grāmatas priekšvārdu, redzam, — studentu centieni, liekas, bijuši tik nepārliecinoši, ka sakaru nodibināšana ar sabiedrību ir izpalikusi — tādēļ pirmajai nav sekojušas citas. Sabiedrība bijusi neatšaucīga, grāmatas izdošana prasījusi piemaksu, bet vai viss ir bijis ar mākulīgu roku vadīts, vai izdevums no pašu izdevēju puses netika nevajadzīgi sadārdzināts? Arī tas varēja būt pirmās grāmatas neveiksme. Viņas mazā popularitāte pašu studentu starpā to iznīcināja.

Tomēr atmet uz visiem laikiem šo patiesi lietderīgo domu un sāktu darbu, kas gan jau vairākus gadus stāv dikā, — nevajadzētu. Tur studentu padomei jāuzsāk no jauna ierosme darbam, to zināmā veidā sistematizējot. Blakus uzaicinājumam visiem studentiem, vajadzētu griezties atsevišķi pie fakultātu studentu organizācijām pieteikt iespējamai rakstus. Pie dažām fakultātem pastāv sub asistentu pulciņi, kurū biedru atsevišķus rakstus nereti redzam iespēstus specialos žurnālos, — uz viņu atbalstu varētu cerēt.

Liekās, ka tagad vairāk kā jebkad nepieciešams mums savs rakstu krājums, jo kopš pagājušā gada Univ. rakstos neuzņem studentu darbus, tādēļ stud. padome, lai ne tikai domā, bet arī dara viņai piekritošo organizēšanas darbu.

Gribētos aizrādīt uz vienu studentu biedrības izdevumu, tā ir 1924. gadā iznākusē Ventspils un apkārtnes stud. biedr. gada grāmata. Tā ir godu un paliekošu atzīnību nesošā zīme mūsu novadniecību vēsturē; vai šos mūsu censoņus sabiedrība uzņēma tik neliekuļoti mīlot, kā to varēja prasīt atklātā jauniešu gaita, — tā ir cita lieta. Viņi ir darījuši savu darbu un attaisnojums ir viņu labākos centienos.

Tā ir visa mūsu studējošās paaudzes neperiodiskā literatūra. Tiešām, ļoti nabadzīga. Vai nemeklēsim ceļus to kuplīnāt?

Arn. Putniņš.

Morale cilvēka personībā.

Nesen Romā notika IV. starptaut. moraliskās audzināšanas kongress, kurā piedalījās arī mūsu Univ. delegāts, teoloģ. fak. prof. K. Kundziņš. Šis kongresa pārskatu viņš sniedza filozof. un reliģijas zin. biedr., pag. trešdienā. — Šis kongress sanāca laikā, kad morale un viņas audzināšana tālu no saviem kalngaliem. Patlaban visā pasaulē manāms moralisks pagurums, kāds, tomēr, nebija pirms kara, pirmo moraliskās audzin. kongresu sanākšanas laikā. Sakarā ar lieliem uzdevumiem un plašo materialu, šī kongresā pastāvēja lielas domstarpības vairākos jautājumos. Kā svarīgāko uzsvēra morales sapratīgu audzināšanu ģimenē, skolā, sabiedrībā un literatūrā. Te nu domas dalījās eiropeiešiem un amerikāņiem, kādā veidā un kārtībā tas izvedams. Dalībnieku vairums atbalstīja itāļu prof. Orestanu, ka spēcīgas personības audzināšanā lielākā nozīme pieder dzīves vērtības apziņai, kurā jāattīsta visā pilnībā, lai samazinātos arī lielais pašnāvību skaits. Šo laiku cilvēka jaunums pastāv materiālo vērtību pārspīlētā dievināšanā, ko tas uzstāda par dzīves mērķi garīgo vērtību vietā. «Cilvēka uzdevums — kalpot Dievam sevi un citos» — šie audzinātāja Ferstera vārdi šķītuši kongresā valdošo domu noskaņā par aizrādījumu, ka reliģiskai moralei cilvēka personībā jāstāv pirmā vietā. J.

Vai skolās vajadzīga seksualā informācija?

Veselības nedēļā Latv. ārstu biedr. sarīkoja priekšlasījumu ciklu par seksualā informāciju skolās, — kā jaunatnei likt saprast dzimumdzīvi un ieaudzēt veselīgus uzskatus par viņas normālo gaitu, lai tā neklūtu ērkšķains ceļš jaunatnes bojā ejai. Varbūt, ne aiz sekas zīpkārbības, priekšlases. noklausījās pārpildīta L. Gildes zāle, kur šī strīdīgā jautājumā centās ienest skaidrību runātāji, — visi gandrīz Univ. māc. spēki.

Skolu ārste Dr. A. Čikste atzīst nopietnu un draudzīgu seksualo jautājumu izskaidrošanu skolās, varbūt, analogijā ar stādu valsti. Tā par vajadzīgu atzīta jau 100 g. atpakaļ un ieviesta Amerikā un Skandin. valstīs.

Prof. H. Būduls (psihiatr. viedoklis), atrod, ka runāt par seks. jautājumu skolās ir visai grūti, jo te

Daugavas krastos.

(Inž. zin. un arch. fak. stud. ekskursija).

Rudens noskaņas Daugavas krastos. — Gadu simtņu vēsturiskās vietās. — Deputata Goldmaņa rezidencē. — Nāves salā — Vērojumi ceļa gaitās.

Aust apmākusies diena, kad salašāmiens stacijā. Laiks šķiet ne visai izdevīgs — vējains un mitrs. Tomēr atkāpšanās nav un vilciens aizrauj mūs miglainā tālē. Pamazām sāk slidēt logā rudenīgas lauka ainas... Kā uz burvja mājienu pazib noras malā rudens zeltā apbērts bērziņš. Viņš tik daiļš, tik cēls izskatās savā zeltotā mētelī, ka sirds lēni ielīgsmojas... Tālāk stāv sārta purpurā tērpusies apse. Viņa, kā kautrīga jaunava, vienmēr trīc un dreb.

Tālumā zvīlo tumši priežu meži un krauji krasti, starp kurjiem brīžiem pamirdz zili ūdeņi, — tur vilgo un plūst Daugava. Esam Iksķiles stacijā. No vagona iskāpjot mūs saņem salti vēja apkampieni un sīkas lietūs lāsītes. Dodamies kopīgi pa izmirkušo lauka ceļu uz Daugavas pusi. Pēc 3 km. gājiena starp dzeltenām koku lapām mūsu priekšā iznirst drupas un mūri. Tā 700 gadus vecā Iksķiles baznīca uz Daugavas labā krasta. Šī baznīca ir tipiska, veca arhitektoniska būve, kādas Latvijā vairs nav sastopamas, izņemot Rīgas vecākās baznīcas. Viņas

raksturīgākā īpatnība, ka tornis celts atsevišķi no pašas baznīcas. Interesanti arī tas, ka altāra daļa sadalīta divi jomās. Nāk. vasaru šī baznīca tiks atjaunota pēc arch. Kampes projekta, — stāvokli, kāda viņa izskatījies pirms 700 gadiem. Blakus drupām uz paša Daugavas krasta vēl stāv apdrupis pelēks laukakmeņa pieminēklis, kurš celts pirmā mūka Meinharta piemiņai. Uz kavējušies pie šīm vēsturiskām atliekām, kāpjām lejā uz vilpojošo Daugavu, pa kurū pārceļamies uz pretējo krastu. Tieši pretīm krastā stāv glīta lauku māja, vairāk līdzīga vasarnīcai — Saeimas dep. Goldmaņa rezidencē. Ērtās istabās klāti vairāki galdi priekš 30 cilvēkiem. Drīzi atvadāmies no viesmīlīgās nama mātes. Pārlaiduši vēl skatus pār ainavām bagāto apvidu, dodamies tieši gar kreiso krastu uz leju.

Pamazām noskaidrojas laiks un drīz pār mums bālā rudens saule lej savus skopos starus. Pēc nepilna stundas gājiena mūsu priekšā parādas ģipša un kaļķakmeņa gabaliem nokaisīti lauki. Esam lauztuves rajonā. Drīz jau arī klāt pie lauztuves fabrikas. Pati tagadējā fabrika ir jauna ēka, pag. gadā celta, kaut gan ģipša lauztuves izmanto jau no 1870. g. Iekšpusē viss ir balts, tikpat, kā dzirnavās. Tad traucam tieši uz lauztuvēm, apm. 1/2 km. attālumā.

Izejam kā pa veselu katakombu labirintiem. Dažās vietās skaisti atsegtie slāņi un kārtas rada veselās iluzijas par sfinskām.

Beidzot lauztuves paliek aiz mums. Tuvojamies svarīgam, vēsturiskam apvidum — Nāves salai. Jau pa gabalu spīd augstais betona pieminēklis ar trīs spožām zvaigznēm. Šī mūsu brīvības un patstāvības cimitāju piemiņa stāv stalti uz Daugavas krasta un klusi noraugās plašajā apkārtņē. Uz brīdi noņemam cepures un grimstam domās pagātnē, kad Latvijas dižākie dēli asinim slācīja šo svēto zemi. Visapkārt zeme ir smago granātu izdabota un ierakumu izvagota. Vēl vesels drašu pinumu mudžēklis gul Daugavas piekrastē, bet aiz viņiem pamirdz balti krusti...

Lēni virzāmies gar krastu uz leju. Ceļā gadās kāds mazs, bet interesants ūdenskritums. Pārceļamies pāri uz labo krastu, bet šoreiz ar zēģelēm. Pie malā izkāpšanas izceļas maza jautrība, daža laba un dažs labs ātri steigdamies noskrien no dēļa tieši ūdenī.

Esam Salaspils stacijā. Vēl redzam pa Daugavu uz augšu peldam smagās liellaivas ar pilni piepūstām burām. Bet drīzi arī tās izzūd mūsu skatam.

Vakara zelta saules staros apmirdzētos laukos mūs vilciens atkal

rauj atpakaļ lielpilsētas burzmā. Un kad vakara krēslā izklistam pa Rīgas ielām ar smagiem akmeņiem un kristāliem kabatās, tad jūtāmi visi apmierināti par pavadīto dienu pie Daugavas krastiem.

Stud. A. Skujiņš.

Uz makšķeres āķa.

Gaidāmais laiks. (Visjaunākie meteoroloģiskie pētījumi).

Visā akadēmiskā dzīvē mēreni, nedaudz grozīgi lekciju un eksamenu vēji. Pār veco ēku savilciens jauns negaiss. Stud. padomē uzstādīti vētras brīdinājuma signāli (domājams, ka ciklonam novirzoties, viņi tiks noļauti). Iespējams arī politisks slāpdrankis, kurš dabā jau iestājās vakar vakarā.

Tuvākā nākotnē uzplūdis tradicionālās gadskārtējās koncertstrāvas, kurām sekojošā Jac-Band vētra līdz Ziemsvētkiem var sasniegt 12 balles. Pār inženierfak. pusnakti novērots spoks ar krusta zīmi rokā lidojam, kurš bargiem prosesoriem draudēdams atgādina viņu ellē iegruštos upurus. Brīnišķīgā koridora zvaigznajā, sakarā ar aukstā laika iestāšanos, pārgrupējums vērojams manāms vēsums.

Meteoroloģ. biroja ķīkerētājs: prof. Erzacs.

Universitātes štatu jautājums un izglītības likums — Saeimas komisijās.

Pēdējās Saeimas izglītības komisijas sēdēs notiek ļoti rosinātas debātes ap izgl. ministrijas iesniegto izglītības likuma projektu.

Nemot vērā likuma svarīgumu, arī univ. sūta savus pārstāvjus — doc. Straubergu un doc. Fr. Gulbi šīs komisijas sēdēs, kurās izšķirsies vidusskolas izveidošanas jautājums.

Līdz ar to tiek pārrunāts par jaunām mācību pasniegšanas metodēm skolās un par vienotās skolas iekšējo izbūvi. Pēdējā jautājumā komisijā valda domstarpības, un pastāv galvenā kārtā divi uzskati:

1) galveno vērību piegriest pamatskolu izbūvei, bet vidusskolu atstāt novārtā, un

2) skolu tīklu un tautas izglītību saskaņot harmoniski, domājot ne tikai par tiem vien, kas no pamatskolas aiziet tieši dzīvē, bet arī par tiem, kas ies uz augstskolu.

dzīvē, tam savs psiholoģisks pamats, bet nekādā ziņā viņas negatīvs iespaids. Katra dzīva cilvēka pienākums radīt paliekošas vērtības nākošām paaudzēm, lai viņām, turpinot mūsu liktos pamatus, nebūtu jāsāk no gala, vai atkal jāmēģina, radot jaunas pārmaiņas, kuŗas arvienu nes līdz lielus zaudējumus. Šoreiz es zem aizmigušo (ar tik vieglu vārdu) maskas noguldu tos varoņus, kuŗi kādreiz jūsmojuši par brīvību, par viņas cīņām, kuŗi pūla, psiholoģiski izskaidrojamā apdvēsmojumā stāvējuši pirmās rindās un kuŗi tagad izglābtās tēvzemes bagātības nevis veido un izkopj, bet maz pamazām iznīcina, vai sakropļo. Vai starp mums nav tādu? Un kuŗi tie ir?

Viņus meklējot apstāsīties arī pie mūsu pašu augstskolas dzīves. Ikvienam tiesība prasīt, lai no viņas izstarotu skaidri un dzirkstoši stari. Tā tam arī vajadzētu būt, un tomēr mēs par maz vēribas piegriežam augstskolas iekšējās dzīves izveidošanai. Jau ievēlās starp sienām nesen izārdīti zirnekļa tīkli, no kuŗiem atkratīties nenāksies tik viegli. Negribu šoreiz ieiet sīkumos, bet gribu atgādināt, ka mums jābūt vienmēr ar valējām acīm. Viscēlākā doma nav izvedama ar garu vien. Nu sakat, vai ir viss tā, ka mēs ar vieglu sajūtu varam staigāt pa savas universitātes garajiem koridoriem, vai te dzirdami un redzami nedveš pretim kaut kas svešs, nedabisks un nesimpatisks? Padomājiet — un atbildi atradīsiet.

No otras puses — mēs visi atrodamies kontaktā ar laukiem. Vasaras brīvlaikā tur pavadījām katrs isāku vai garāku laiku un redzējām, kā atplaukst nopostītie lauki un, ne tikai atplaukst, bet uz nepārskatāmām agrāko muižu nolaistām zemēm paceļas milzums jaunu ēku. Ar neatlaidību, pacietību un ļoti šauriem līdzekļiem tiek likti pamati labākai nākotnei. Vai sirdsapziņa un saprāts pielaiž šīs jaunās dzīves pamatu ārdīšanu? Un tomēr tas notiek, kaut gan aizvien ne tieši saredzamā veidā. Neapvainošu veselās organizācijas, bet teikšu, ka daudzi komiļotņi, gan melnām, gan vidusskolnieciski krāsainām cepurītēm un arī ar vispārējām studentu cepurēm galvā (pēdējie tomēr mazākos apmēros) nepielaižamā veidā reprezentē zinātnes templi — universitāti. Fakti šie pavisam lieki, ļoti daudz viņu taču katram pie rokas. Gribas tikai pievest vienu, jo raksturīgu — miris kāds komiļtonis, tas ticis paša dzimtajā pilsētā pavadīts grandiozi un ar ārkārtīgu, jādama, patiesu aizrautību un sērām. Pilsētā bijusi lieliska piekrišana. Bet pēc dažām dienām redzēti šie klusie pavadītāji nofotografēti — sakāpuši uz spēļu zirdziņiem un dažādās citādās pozās, un izlikti skatu logos. Pie šī gadījuma jāievēro vēl tas, ka visa lieliskā «representēšanās» notikusi no neparasti lielas nabadzības ielenktā pilsētā.

Šīnī jautājumā — Saeimas izglīt. komisijā — univ. sūtītie pārstāvji aizstāv augstskolas viedokli izglītības likuma apspriešanā, pie kam šo viedokli izteic Univ. Padomes ieceltā komisija rektora vadībā. Šoreiz univ. viedoklis saskan ar izglītības ministrijas minēto likuma projektu, — uzsvērtā 6 gad. vidusskolas nepieciešamība, lai sagatavotu pilnīgi abiturientus, kuŗi pašreizējos apstākļos uzrāda ne visai spidošas sekmes.

Bez tam vēl ļoti akuts un ne mazāk svarīgs univ. dzīvē ir štatu jautājums, kas paredzams ies cauri vairākām — budžeta, publisko tiesību un izglīt. komisijām.

Štati jau agrāk iesniegti Saeimai un viņu apspriešana paredzama visā drīzumā. Arī univ. vajadzības prasā, lai štati tiktu ātrāki pieņemti, jo kāmēr tas nav izdarīts, nav iespējama arī normaļa dzīve universitatē.

Br. R.

Kāda ticība un palaušanās nu tautai uz gaismas pili apmeklētājiem. Kāda priekšzīme te rādīta? Tā mēs ejam ārdīt ticību un palaušanos uz darbu un tēvijas nākotni, tā mēs radam latviskas vērtības. Jāatzīmē, kā arī novadniecības klusē un mūsu stud. organizācijas drīkst iet pie savas tautas ne kā devējas un radītājas, bet gan kā lūdzējas, to pierādīja ziedojumu vākšana šogad. Bez žēlastības jāatkapjas, kāmēr nav par vēlu, no tik populārām «tradīcijām», jo viņas mūsu pašreizējai dzīvei nav piemērotas. Šis mākslīgi radītās, pa lielāku daļu no Vācijas ienesās, parašas, ne tuvu nestāv latviskam garam, un dažreiz kā piemērs vai paraugs kādai tautas daļai, ir pat viņas indeve. Turēsim acis vaļā!

M. Grietēns.

Akademiskā dzīve ārzemēs.

Igaunija.

Valsts cīņa ar — studentiem!

Tērbatas univ. patlaban imatrikulēti apm. 5000 stud. Igaunijā valdība un prese nākušas pie slēdziena, ka šāds studējošo skaits tik mazai valstij ir par lielu un meklē veidus, kā to turpmāk samazināt.

Pirmais solis cīņā pret «studentu briesmām» nu jau sperts — ne konkursa jeb kontrolpārbaudījumu ziņā, bet lekcijaudas paaugstināšanā no 3500 līdz 5000 markām. Sakarā ar to, igauņu stud. delegācija griezusies pie izglīt. ministra ar lūgumu, lai mācību maksa paliktu līdzšinējā. Tad pat ministri apmeklējusi profesoru delegācija, prasīdama algas paaugstinājumu Univ. darbiniekiem.

Kīna.

Stud. patriotu vājāšana. No Pekinas ziņo, ka vietējās iestādes uzsākušas nesaudzīgu cīņu pret kīniešu stud. patriotiem. Arestēti 4000 stud., no kuŗiem otrā dienā pāri par 100 pilsētas laukumā pakārti.

Krievija.

Tuvinājās Arabijai. Pēc laikr. ziņām padomju valdība uzaicinājusi vairākus Palestinas arābu vadopus apmeklēt Krieviju un piedāvā arābu stud. brīvas vietas uz vairāk gadiem krievu augstskolās. Lta.

Čekoslovākija.

Sieviete profesore. Pragas univ. par farmakoloģijas prof. ievēlēja Dr. Lakhekeru. Tas ir pirmais gadījums, kad šai univ. katedrī dabū sieviete.

Vācija.

Miris zinātnu vīrs — sieviešu ienaidnieks. Hasteinā miris prof. G. Rēte, klasiskās «Vācu rakstn. vēstures» autors un Gētes biedrības priekšsēd. Veimarā. R. bija liels sieviešu naidnieks. Kad viņu aicināja uz Berlīnes univ., tas kā kategorisku prasību uzstādīja, lai viņa kursu neapmeklētu neviena sieviete studente. J. Z.

Japanā.

Laika garam līdzī. Japānas ķeizara otrais dēls, princis Čičibu šogad apmeklēs Oksfordas universitāti, kur dzīvos kā vienkāršs students, studēs Anglijas un Eiropas vēsturi, kā arī politiskās un saimnieciskās zinības. Lta.

Francija.

Aspirantu traciis Sorbonnas univ. 15. okt., Sorbonnā, pa studentu uzņemšanas eksamenu laiku notika liela nekārtība. Apm. 200 kandidāti, izrādīti protestu pret pēc viņu domām pārāk grūtiem pārbaudījumiem, sāka daudz auditorijas iekārtu. Nemiernieku savaldīšanai vajadzēja izsaukt policiju. Universitatē pagaidām slēdzta. Lta.

Studentu organizācijas.

Lauksaimn. fak. stud. biedrības

semestra sapulce notika 10. okt. Valde ziņoja par biedrības pag. semestra darbību. — Tā galv. kārtā izpaušusies biedru apgādāšanā ar zinātnisku literatūru; bibliotēkā, pie kuŗas pastāv arī lasāmgalds ar laikr. un žurn. atrodas pāri par 2000 sējumu. Biedrībai noorganizēts speciāls aizdevumu fonds, biedru materiāli pabalstīšanai. Katru gadu tiek sarīkotas ekskursijas uz Latvijas priekšzīmīgāko saimniecību rajoniem, — šovasar apmeklētās Laudonas, Mētrienas un Saikavas saimniecības.

Biedr. līdzekļi sastādās no biedru maksām un gadskārtējās koncertballes, kuŗu šogad rīko 13. nov., Lielā Gildē. Gada pārskatu pieņēma un ievēlēja jaunā valdē par priekšsēd.: Jāniti, viņa b.: Krūmiņu, sekr.: Strēlnieci, viņa b.: Ejupu, kasieri: Pauluku, b. Dunduru, biedrzini: Bruņinieku, bibliotekari: Kubdanci, b.: Freidenfeldu.

Atzīmējams, ka lauks. fak. stud. biedr. ir 200 akt. biedri, neskaitot vecbiedrus, un tā ir lielākā fakult. stud. biedrība. E. R.

Univ. Akad. Sporta b-bas

vingrošanas stundas sākās 18. okt. Vācu vidusskolas vingrotavā, Kalpaka bulv. Nr. 1, virsskolotāja Fišera vadībā. Vīriešu grupām: pirmd. un cet. no plkst. 8.30; sieviešu grupai otrd. no 8.15.

Uzaicinājums.

Svētd., 24. okt., plkst. 14. L. U. vecās ēkas 7. klaus. notiks «Saldus un apkārtnes stud. savienības» dibināšanas sapulce. Lūdzam neiztrūkstoši ierasties visus Saldus un apkārtnes komiļtonus-nes. Dabinātāji.

Lauksaimn. fak. stud. biedr. tradicionālais koncerts un balle Lielā Gildē, š. g. 13. nov., plkst. 20. Lietas labā būtu vēlams, lai šīnī dienā netiktu sarīkoti citi akadēmiski izrīkojumi.

L. U. stud. «Dramatiskā Studija» uzņem jaunus biedrus. Jāpieteicas rakstiski līdz 1. nov. Iestāšanās anketas dabūjamas pie šveicara Neimana, vecā ēkā. Tuv. ziņas skat. b-bas vitrinā.

Sports.

Sporta svētku atskanās.

Somu akadēm. žurnāls «Ylioppiläslähti» 2. okt. numurā, Baltijas valstu stud. sporta svētku apsveikumu — «Esat sveicināti sportisti!» — ievietojis igauņu, latvju un lietuvju valodās, kuŗā jūsmīgi uzsvērtā kopdarbības un sporta nozīme. «...Esat sveicināti Igaunijas, Latvijas un Lietuvas brāļi, centīsimies iegūt uzvaras palmas un parādīsim dievišķā laukumā cilvēka noderību arī citiem mērķiem. Lai šīs cīņas dod mums neizsmejamus spēkus mūsu turpmākam darbam un mūsu lielā mērķa sasniegšanai. Esat jūs sirsniņģi sveicināti!»

dažādi tipi un pie ikvienu no viņiem jāpieiet savādi. Ir labi likt saprast šo jaut. bērniem 3—6 g. vecumā, kad seksualās jūtas vēl neattīstītas.

Doc. L. Ausējs (skolot. viedoklis), ieteic informēt bērnus līdz 14. g. netiešā ceļā (stādu dzīvē), pēc 14 g. tiešā ceļā — ar skolotāju un, sevišķi, attiec. literatūras palīdzību. Lielu postu nodara lubu literatūra, kuŗa konfiscējama visās skolās.

Prof. P. Sņikers (venerologu vied.) noteikti izsakas par seksuālo informac. skolās, sevišķi vidusskolu beidzamās klasēs, kad audzēkņi sagatavojās dzīvei. Seks. normaļo attīstību veicina spēles, barība un nodarbošanās. Kaitīga ilgā sēdēšana skolās, kuŗa veicina asins saplūšanu vēdera dobumā.

Prof. P. Sņmits (etnogrāf. vied.), neatzīst bērnu iepazīstināšanu ar seksualiem jaut.; nava gandrīz nevienas tautas, kas to darītu. Nebūtu ieteicama arī attiec. literatūra, jo bērni to lasa vienīgi uzbudinājuma dēļ un neceļos aiziet tīri apzinīgi.

Prof. M. Zīle gala vārdā cenšas apvienot izteiktās domas. Visas dzīvas koncentrējas mūsu zemapziņā, kuŗām var pretoties intelekts un griba. Pēdējie noteikti attīstas tikai sākot ar 20 g., tāpēc iepriekš — dzīvu valdīšanas laikmetā, seksualā informācija nez' vai būtu vēlama.

Seksuālos jaut. apspriest publiski (klasē, abiem dzimumiem kopīgi) ir profāni, jo seksualisms ir misterija. Anglijā šis jautājums diezgan laimīgi atrisināts ar sportu un skautismu. Seksuāla dzīve ir visas dzīvības pirmdzīve, bet cilvēka kopdzīves pamats ir etika.

Lai arī priekšlasījums neienesa pilnīgu skaidrību strīdīgā jautājumā par seksuālo informāciju skolās, tomēr viņu nozīme vecākiem un audzinātājiem, kuŗi kuplā skaitā tos noklausījās, šķiet, neapšaubama. E. R.

Dažādi.

Turēsim acis vaļā!

Pēc katrām straujām pārmaiņām tautas dzīvē, parasti iestājas pagurums. Tas ir dabīgi, jo ņemot vērā, ka te līdz darbojies saprāts un plānveidīga enerģijas izšķērdēšana, ir vajadzīgs ilgāks laiks līdz tauta atgūst savus agrākos enerģijas krājumus, kuŗu apmērs nu var būt daudz lielāks un plašāks, jo ja tauta labprātīgi vētrainās pārmaiņas izsaukusi, tad vienīgi tamdēļ, lai pīluīgi, vai pa daļai atkratītos no vecā un nomācošā. Nav piedodams, ka šīnī pārrādīšanas procesā, kuŗā tiek savīnoti un upurēti milzu spēki, mēs redzam tos, kā mūsu iegūtais tiek ārdīts. Arī atslābumam savas robežas, bet ir cilvēki, kuŗi, liekas, atpūšas uz lauriem un nonāk līdz aizmigšanai. Varbūt, būtu pielaižama O enerģijas nesoša pasivitate jaunā

Lielī vīri dzīvē un darbos.

1. Progresisti.

Tie runās, kritikās par kultūreliem sevi krusta. No tiešā darba bēg kā žīds no krusta, Kaut viņu listes numurs arī trīs Un gudrie teic: «No darba varas liktens trīs!»

2. Priede, Jānis.

Bij rakstīts reiz par L. N. K. ēdienklubu. Es nešaubos, par pavāršefu še iecels Priedi ar skubu, — Viņš studentiem kā praktiķis ir pazīstams jau virtuvē, Šai garšas lietu brīnišķīgi jaukā «krātuvē», Kur deva pusdienas mums viņš ar bagātīgu viņu Tik aizgāja, kā Jerkins teic: «s mungīrom v pensiju.»

3. Korporantes.

Tam Kresse, Anškinēvice tur kantī, Ar viņām sēdēs amizējās korporanti... Nudie, man vairāk nav par viņām daudz ko teikt Un tāpēc Gailī pieminot, es mierīgs varu beigt. (Būs citreiz vēl).

Enriķis.

IV. Baltijas valstu stud. sporta sacikstes.

Ārlietu min. piesūtījusi Akad. sporta biedr. viņas Somijas sūtniecības rakstu par Baltijas valstu stud. sporta sacikstēm Helsinkos:

30. sept. Helsinkos ieradās Latvijas, Igaunijas un Lietuvas studentisportisti un piedalījās šē sarīkojamās sporta sacikstēs 2. un 3. okt. Atzīmējams, ka mūsu stud. ļoti veicināja mūsu propagandas darbu ar saviem labiem panākumiem sporta ziņā un priekšzīmīgo uzvešanos. Latvija šinīs sacikstēs, neskatoties uz ļoti nevēlamu laiku (3. okt. nepārtraukti lija lietus), ieguva II. vietu un, pēc dabūtiem punktiem, sadalās starp citiem dalībniekiem sekoši:

I. vietā Somija ar 275 punktiem,	
II. „ Latvija 82 „	
III. „ Igaunija 65 „	
IV. „ Lietuva 9 „	

It īpaši izcēlās mūsu Vitols un Rozenbergs, kuri lodes grūšanā ieguva I. un II. vietas. Liels nopelns šo panākumu sasniegšanā piešķirams latvju grupas vadītājiem Paegla un Lukstiņa kungiem. Uz somu sporta sacikšu uzaicinājumu, arī attiecīgas sūtniecības dāvāja savas goda balvas (sudraba bikerus), labākam sportistam zināmā nozarē — Igaunijas sūtniecība labākam augstlēcējam, Latvijas — labākam lodes grūdējam un Lietuvas — labākam skrējējam 5000 metru skrīšanā. Divu sūtniecību balvas tika piešķirtas somiem, bet Latvijas balva piekrita mūsu Vitolam.»

Universitāte.

Univ. padome ievēlējusi par privtdocentu fil. fak. pie ģermaņu filol. katedra A. Karlsoni, pie ķīmijas kat. P. Mucenieku. Par asistentiem ķīm. fak. ievēlēti — K. Bumbars, J. Vilde, T. Mjasņikova-Plaude un par jaunāko asist. — Z. Ungure-Vejiņa, J. Robežniece un E. Skuja.

Kā panākt iesaukšanas atlikšanu.

Sakarā ar priekšā stāvošo 1906. g. dzimušo jaunekļu iesaukšanu, kara min. aizrāda, ka iesaukšanas atlikšanu mācības iestāžu audzēkņiem piešķir tikai tā aprīkta karaklausības komisija, kuŗas iesaukšanas sarakstos skolu audzēkņi ievesti. Lūgumi par karaklaus. atlikšanu jāiesniedz aprīkta karaklaus. komisijām līdz 1927. g. 1. janvarim. Uz iesaukšanas atlikšanu ir tiesības: univ. audzēkņiem — medic. fak. līdz pilnam 29. g., bet pārējās fak. līdz 28 g.; pie univ. zinātniskai sagatavošanai vai uz ārzemēm papildināties komandētiem līdz pilnam 29. g. Bez tam kara ministram ir tiesība iesaukšanu atlikt audzēkņiem, kuri apmeklē vidus- vai augstskolas zemēs; iesaukšanas atlikšanu iz Rīgas apr. karaklausības komisijai.

Studenta vārda necienīgie. Nesēn inž. fak. prof. C. piesūtīta anonīma vēstule, kuŗā viņš nepamatoti apvainots, ka ar savu rīcību «daudzus studentus iegrūdis ellē». Šis ir jau

otrais, stingri nosodāmais gadījums mūsu Univ. vēsturē. Pirmo reizi, pirms dažiem gadiem, vēl hulīganiskākā tonī sastādīts draudu raksts bija piesūtīts jurid. ekon. fak. prof. T.

Komilitoni, vai jūsu etika un morale jums to atļauj!?

Māksla.

Nacionālā opera.

Sesonas otrā novitate Rich. Vagnera «Valkira». Šī muzikas drama ietilpst Vagnera operu ciklā «Nibelungu gredzens». Darbu Nacionālā opera sagatāvotusi ar lielu nopietnību. «Valkira» ir zināmā mērā pārbaudījums kā orķestrim, tā dziedātājiem. Būdam arī dzejnieks, Vagners saviem skatuves darbiem tekstu sacerējis pats, tāpēc viņa operas ir arī viengabalainākas, kā idejas, tā satura ziņā. Kā operu reformators V. gandrīz pilnīgi atmet klasiskās arijas, ievēdot viņu vietā leitmotīvus. Smaguma punkts tomēr ir orķestris. Dziļš, varētu teikt, pirmatnējs dabas romantisms, bez kādas jūteklības pieskaņas un varoņteikas dramatisms — tie dominējošie motīvi «Valkirā». Spēcīga, garu spirdzinoša muzika šeit nepārtraukti un Nac. operas orķestrs zem galv. dir. E. Kūpera drošās rokas laimīgi pārvar visas grūtības. Melņikova režija atjautīga. Jaunā dekoratora O. Skulmes skatuves ietērpam episka noskaņa, vietām varētu vēlēties tikai lielāku krāsu dažādību. M. Brechman-Stengeles (Ziglinda) un R. Bērziņa (Zigmunds) kopspele ļoti laba. Pirmajam dominē spēks, varonība, otrai sievišķais maigums un dziļa, ilgās kvēlojoša mīla. Tik labs Vagnera dziedātāju pāris dara godu mūsu operai un visai Latvijai. A. Kaktiņš (Votans) korekts, tikai dziedājuma zemās notis, neietilpstošas baritona diapozonā, rada grūtības. J. Niedras (Hundings) tēlojums pārdomāts. A. Libert-Rebanes talants Frikas lomā nedabūja parādīties visā pilnībā. M. Laubes Brinhildas dziedājums apmierinošs, tikai tēlojums piespiests, vietām mākslots.

Fr. B.

«Hasans» Dailes teatris.

«Hasana» viela smelta no arabu pasaku skaistuma pūra. — Atmirdz senās Bagdades krāšņums, reibinoša mīla, dēkas, dzīves likteņi un noslēgumam skaists ilgu mets — došanās ceļojumā no izvirtušās Bagdades uz zelta Samarkandu. Lūgā daudz poezijas. Bet «kā melns traips ir tauta bez dzejas.»

Smilģa un Munča inscenējums izdomā bagāts, izvedumā smalks. Krāšņs īpaši skatuviskais ietērpis. Muncis Dailes teatris prot taisīt brīnumus — zvaigžņotas debesis, kalifu pilis, strūklu akas un tepiki.

Uzveduma noslēpums un spēks ir lielā tēlotāju darbības saskaņa. — Mačs, Priede, Viesture, Mārsietis, Veļcs, Mitrevics — kopā rada teiksmaino austrumu valsti.

Smilģis ar smalkjūtību atveido, pat padziļina Hasana garīgo pasauli — dzīves gudrību, mīlestību.

Ieteicams nevienam nepalaist garām šo interesanto izrādi.

Nacionālā teatris lielu publikas piekrišanu gūst «Nakts serenade» ar L. Stengeli. No mūsu pašu rakstnieku darbiem teatris pēdējā laikā uzveda Blaumaņa «Uguni» un «Skroderdienas Silmačos.

Jūl. St.

Novitates.

Nacionālā teatris šodien pirmizrādē franču rakstn. Skriba komed. «Glāze ūdens», Amtmaņa Briediša režijā un Munča dekoratīvā ietērpā. Tēlotāji — Briedītis, Klinte, Ērika, Riekstiņa, u. c.

Dailes teatris sagatavo uzvešanai mūsu teatra tēva Ad. Alunana «Džons Neilands» un Moljēra «Mietpilsonis muižniekos.»

Šachs.

L. U. stud. Šacha B-bas nodaļa. Vada V Dannenbergs, Raiņa bulv. 5. dz. 12.

Šachs.

Apskatot šacha spēles attīstību mūsu Universitātē, redzam, ka viņa veicas sekmīgi. Interesentu skaits arvienu pavairojas, un L. U. Stud. šacha biedr. ir kļuvusi par vienu no spēcīgākām šacha organizācijām. Ar gandarījumu jākonstatē, ka jaunatne sāk piegriezt vēribu loģiskās domāšanas spēlei — šacham. Pamazām izzūd hazards un politika no jaunatnes vidus, un tās vietu ieņem zinātne un prāta darbība. Šacha biedr. ir spraudusi sev par mērķi apvienot stud.-šachistus, neraugoties uz to politiskiem uzskatiem un tautību. Viņa grib dot biedriem zināmu atpūtu, attīstot līdz ar to loģisko domāšanu.

Kā redzams no valdes pārskatiem, kurus tā sniedza pilnā biedru sapulcē, notikuši 78 spēles vakari, 8 simultānspēles, 2 zibeturnīri, un 6 biedrības sacikstes, kuŗu starpā ir arī sacikste ar igauņu stud., kas beidzās ar pārliecinošu mūsu šacha b. uzvaru. Par šādiem sasniegumiem biedrībai jāpateicas Rektoram un Prorektoram, viņas goda b. Apšeniekam, Mattisonam, doc. Arv. Kalniņam un Kannenbergam, kā arī Stud. Padomei, kuŗa materiāli atbalstīja biedr. pasākumus.

Biedrības turpmākais uzdevums izveidot L. U. Šacha komandu ne tikai par stiprāko Latvijā, bet arī vispār Baltijas valstīs. Lai to panāktu, biedr. sarīko simultānspēles turnīrus Latvijas pilsētās ar Latvijas šacha meistara Mattisona un Apšenieka, kā arī stud. Strautmaņa, Petrova un Ekstrema piedalīšanos.

No ārvalstu Univ. šacha komandām paredzēts spēlēt ar Igauniju, Somiju, Lietuvu un Poliju. (Starp citu atzīmējama «Wiener Schachzeitung» atziņība par šo Latvijas šachistu ierosinājumu.)

Patlaban biedrība uzsākusi gadskārtējo L. U. šacha meistarības turnīra izcīnišanu, lai iegūtu Valsts Prezidenta ceļojošo balvu, kuŗu jau divus gadus no vietas ir ieguvis L. U. šacha meistars Arvids Ekstrems. Meistarības turnīrā var piedalīties visi L. U. studējošie.

No 1926. g. 24. okt. L. U. Stud. Šacha biedr. pāriet jaunās telpās Kalpaka b. 4, un atklās savu darbību ar studenta Strautmaņa simultānspēli.

Vispāri būtu vēlams, lai studenti jo dzīvāki piedalītos.

Šacha kronika.

Pasaules amatieru meistars H. Mattisons 1926. g. 22. okt. izbrauc uz Somiju simultānspēles turnīrā.

Drīzumā paredzams Rīgas meistarības turnīrs, kuŗu projektē sarīkot Rīgas šacha biedr. «Dāma».

L. U. Stud. Šacha biedr. uzaicināja Rīgas meistaru «Pirmo Rīgas šacha biedr.» uz draudzības spēli 31. okt.

Vēstulnieks.

Stud. silv. Ž. Z. — Rakstu: «Gribas spēks» neievietosim. Lūdzam sūtīt ko citu, vairāk akadēm. dzīvei atbilstošu, jums ir īpatnējs un vērtīgs stils.

Stud. phil. H. T. — Kā redzat, ievietojām. Paldies!

Stud. theol. A. Č. — Jūsu raksts pag. numuram bija nokavējies.

Ed. Tūt-am. — Paldies par sūtijumu. Vienu — labāko izlietojām. Vēl ievietosim: «Bezbedīgais cietumnieks.» Sliktāk izdevušās «Dievi ir jauni» un «Ko sējam — to plausim». Pēdējā trūkst ritma. Sūtāt vēl.

Asjai. Pirmais dzejolis neizdevies. Pat dzejoļa romantiskā noskaņa nespēj paralizēt domu gaitas vienmuļību, ritma trūkumu un vienas domas atkārtosanos. «Viņai» labāks; ar maziem pārļabojumiem stilizācijā ievietosim. Gaidīsim nākošos darbus.

Rud. Pr-s. «Dzīvē» par daudz parasta un nolietota pamatdoma. Trūkst ritma. Gaidīsim kādu īpatnējāku dzejoli.

Martai Gr. «Lūgšanā», «Tev atzīstos» daudz vietās nav ritma. Pirmā gan pazib asas domu dzirkstis, kuŗas nomāc izteiksmes trūkumi. «Jautājums» ar dziļu ideju, kuŗu ar maziem pārļabojumiem nodrukāsim! Iesūtāt mums prozas darbus.

Atim Kļ-ņam. «Sirds spēlē» neskatoties uz sentimentālo kolorītu, pazib dažās vietās dzirdi dzejas akordi. Tikai pamatdoma pārāk nolietota. «Slimai draudzenei» — labi izdevies. Ar pārļabojumiem stilizācijā ies! Sūtāt jaunus dzejoļus.

Stud. Rich. Zar-ņam. «Tēvs un es». Pamatdoma īpatnēja, tikai izteiksme pārāk smaga un vienmuļīga. Ar maziem pārļabojumiem ievietosim! Sūtāt vēl. Izmēģināt roku — arī prozā.

Stud. A. Skuj-am. Ekskursiju — ievietojām ar pārļabojumiem. Mēģināt rakstīt koncentretāki un ar dzīvāku izteiksmi. Gaidīsim nākošo.

Atbildīgais redaktors: K. Upesleja.

Izdevēja:

L. U. studentu vienotību „VIENKOPA“

2. un 3. novembrī š. g.

notiks L. S. Krusta 5-kl. naudas loterejas Nr. 11 I. klases izloze

3750 vinnesti u. 2 premijas par Rbj. 749.840.

Lozes dabūjamas: L. S. Krusta Loterejas nodaļā, Rīgā, Skolas ielā Nr. 1, Brīvības bulvāra kioskā, abās dzelzceļa stacijās, bankās, pasta kantoņos un daudz citās valsts un privātās iestādēs Rīgā un provincē.

Liepājā lozes dabūjamas Rožu laukumā Nr. 11

Amerikāņu tvaiku gludinātava

Dzirnavu ielā 82

(blakus Berga bazaram)

L. Zirgu ielā 21.

Jūsu uzvalks, mētelis, dāmu kostīms, dāmu mētelis u. t. t. tiks

10 minutes laikā

iztīrīts no putekļiem un izgludināts.

Par cenu Ls 2.

No jauna pieņem.

No jauna pieņem.

Ķīmiski iztīra 4 dienu laikā. A-ģerbu saņem uz vietas no pasūtītāja un piegādā bez atlīdzības.

Foto-Ateljē

Hebensperger u. Ko

ip. M. Zvirbulis.

I. Elizabetes ielā 49, tālr. 3-7-8.

atvērta arī svētdienās.

Studējošiem cenas pazeminātas

Societē Polyglotte

latvju franču angļu vācu valodu kursi

Kursu pieteikums pieņem no pulkst. 18—20 kursu kancelejā. Brīvības ielā № 38.

Valodu kursi

P. Berlits.

Latviešu, vācu, krievu, angļu franču, itāļu un citās valodās Blaumaņa ielā 9. Runastundas no pulkst. 5—7 vak.

Direktors emer.

P. Vestberg.

Kungu un dāmu ievēribai!

Rudens un ziemas sezonai sākoties piedāvājam: **giltus mēteļus, uzvalkus, kostīmus** no vietējām un ārzemju drānām, lielā izvēlē visādos audumos, kā arī priekš frakām, smokīgiem, ketvejiem **kreptūkus, ševjotus un marenos.**

Ieteicam katram apģērbu pasūtītājam, kas grib iegūt labus un lētus pasūtījumus, griezties tieši un pārliecināties pie drēbniekiem

K. Mieziš un K. Strems

(amata meistari, dibin. 1912. gadā Rīgā, Karļines ielā № 3/5.

Drēbnieki

K. Mieziš un K. Strems, Karļines ielā № 3/5

nupat saņemusi lielāku partiju

iekš- un ārzemju audumus.

Tie savā 14 gadus pastāvēšanas laikā ieguvusi publikas piekrišanu. Griežam pasūtītāju ievēribu uz to